

θη τήν παραγγελία, άφοῦ δὲν εἶχαμε ἀπὸ τὰ στοιχεῖα ποὺ ζητοῦσε ὁ συγγραφεύς, ὅταν ἄκουσα τὸν ἀγαπητό μου φίλο νά τὰ βάζῃ μὲ τὴν κακή του μοίρα ἐπειδὴ ἔχανε μέσα ἀπὸ τὰ χειρά του μιὰ δουλειά τόσο καλή, κατόλαβα πώς θὰ ἡταν ἔγκλημα ἐκ μέρους μου νά τοῦ κρύψω περισσότερο τὴν ἀλήθεια.

Καὶ, δείχνοντας τὴν κάσσα μὲ μελόδραματικὸν υφός, τοῦ εἶπα:

—Νά, πάρε τὸ μέλλον μου, τὶς ἐλπίδες μου!

‘Ο Μπερνουάρ μὲ κύταξε μὲ θύρας ποὺ ἔδειχνε καθαρά ὅτι ἀρχίζει νά ἔχῃ σοθαρούς ἐνδοιεισμούς γιὰ τὴ διανοητική μου κατάστασι...’ Αναγκάστηκα τότε νά τοῦ ἔηγήσω λεπτομερῶς τί εἶχε συμβῆ.

—Καὶ δὲν μιλᾶς τόση ὥρα!.. φώναξε ὁ Μπερνουάρ. ‘Ἐλα, διάλυσε γρήγορα τὶς σελίδες αὐτές καὶ ἀδειάσε τὰ στοιχεῖα στὶς κάσες, γιὰ νά μπορέσουμε νά πιάσουμε δουλειά τὸ ἀπόγεια!

Θά γελάσης μαζύ μου, ἀναγνώστη, ἂν σοῦ πῶ ὅτι, ἐνῶ διέλυα ἔνα-ἔνα τοὺς στοιχοὺς ἃναν ποιημάτων μου, ἐνῶ ἔθλεπτα νὰ διαλύωνται σιγά-σιγά τές πρότα μου φιλολογικὰ ὄνειρα, πολλὲς φορές τὰ πικρά μου δάκρυα ἔπεισαν στὰ μικροσκοπικὰ μέταλλα ποὺ κρατοῦσα στὰ χέρια μου... Μά, τί σ’ ἐνδιαφέρουν δ?’ αὐτά, ἀναγνώστη μου; Τί μπορεῖ νά σ’ ἐνδιαφέρει ἐσένα ἃν καὶ μέχρι σήμερα ἀδικόμα τὰ μάτια μου νά ὑγραίνωνται, ὅταν θυμάμαι τὴ διάλυσι τῶν πρώτων ποιημάτων μου—διάλιφορο ὃν ἡ συλλογὴ ἐκείνη τυπώθηκε ἀπειρες φορές ἀπὸ τότε, καὶ σὲ πολυτελεῖς μάλιστα ἐκδόσεις;..

Τὸ βράδυ τῆς ήμέρας ἐκείνης, ὁ Μπερνουάρ ἦταν χαρούμενος καὶ εὐδιάθετος. Εἶχε πάρει μιὰ προκατασκοπή ἀπὸ τὸ συγγραφέα τοῦ βιβλίου ποὺ τυπώνων ὃν δέν ἤξερε πῶς νά ἔκδηλωσθε τὸν ἐνθουσιασμό του γιὰ τὴν ἀνέλπιστη τύχη τοῦ μᾶς ἔπεισε.

Σὲ μιὰ στιγμὴ ὅμως, μὲ εἶδε νά στέκωμα σὲ μιὰ γωνιά, βαρύθυμος καὶ μελαγχολικός. Κατάλαβε τὶ συνέβαινε στὴν ψυχὴ μου—καὶ τοῦ κόπηκε ἀμέσως τὸ κέφι. Μὲ πλησίασε, μὲ χάσιδεψε στοὺς δόμους καὶ μοῦ εἶπε μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε ἀπὸ συγκίνησι:

—Φωτιχὲ!.. Καταλαβαίνω τὶ ἔχεις... Μή ἀπελπίζεσαι ὄμως... Σοῦ ὑπόσχομα νά σοῦ τυπάσω ἔγω τὰ ποιήματά σου, καὶ σὲ καλὸ χαρτί...” Ελα, πάμε νά πιοῦμε τῷρα...” Εχουμε λεφτά...

Καὶ μοῦ ἔδειξε μιὰ χοῦφτα ναπολεόνια...

‘Εκείνη τῇ νύχτᾳ, ἔπια σάν κτήνος. Καὶ, γιὰ νά ἐκδικηθῶ τὸν Μπερνουάρ γιὰ τὸ κακό ποὺ μοῦ ἔκανε, τοῦ ἀπήγγελα ὃς τὸ πρωτ, τὸ ἔνα πάνω στὸ δάλλο, δλα τὰ τραγούδια τῆς οἰκτρῶς καὶ ἀδόξως διαλυθείσης συλλογῆς μου!..

ΦΡΑΝΣΙ ΚΑΡΚΟ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΑ

ΤΟ ΔΑΧΤΥΛΙΔΙ

Οἱ χρυσαῖ! Ι’ ουδαῖοι θεωρούσσαν τὸ δαχτυλίδι ὡς οὐμέλο ἔξουσίας. “Οταν δ’ Ἰωσήφ ἔγινε σύμβουλος τοῦ Φαραὼ, δὲ Αλγύπτιος βασιλεὺς τοῦ πρόσφερε ὡς ἔμβλημα τοῦ ἀξιώματος του, τὸ ἴδιο τοῦ τὸ δαχτυλίδι.

Στὸ δαχτυλίδια τῶν ιερέων, οἱ ιουδαῖοι ἀπέδιδαν θυμιατοποιεῖς ιδιότητες.

Τὸ γαμήλιο δαχτυλίδιο τοῦ Ἰωσήφ καὶ τῆς Παρθένοι. Μαρίας, σώζεται, καθώς λένε, ὀπόμα τὸν σὲ κάποια ἔκκλησία τῆς Περουβίας καὶ ἔχει θευματουργήσει ἀπειρες φορές.

Περίφημο ἐπίοης εἶνε καὶ τὸ δαχτυλίδι τοῦ ὄνομαστοῦ βασιλέως τῆς Λιδυίας Γύρη, ὃ δόπιο εἶχε τὴ μαγικὴ ιδιότητα νά κάνῃ ἀδράτο εκείνων ποὺ τὸ φοροῦσε.

Ἐπίσης δὲ βασιλεὺς τῆς Λοιμεράδιας Ρενέ εἶχε ἔνα δαχτυλίδι ποὺ τοῦ ἔδειχνε τὸ δρόμο στὶς διάφορες ἐκστρατείες του.

Στὴ Ρωσία, ἡ νέες μαζεύοντουσαν μιὰ δώρισμένη μέρα τοῦ ἔτους καὶ ἀφοῦ ἔθγαζαν ὅλες τὰ δαχτυλίδια τους, τὰ τοποθετούσαν ὅλα μαζύ στὸ πάτωμα καὶ τὰ σκέπαζαν μὲ σιταρι. “Ἐπειτα, ἔπαιρναν ἔναν κόκορα καὶ τὸν ἔθγαζαν νὰ φάντη τὸ σιτάρι. Ἐντωμεταξέν αὐτές παρακολουθούσαν νά ίδουν ποὺ δαχτυλίδι ὃθε σπειρωνάτων πρότο, κάτω ἀπὸ τὸ σιτάρι ποὺ ἔτρωγε δὲ κόκορας. Καὶ πίστευαν ὅτι ἐκείνη στὴν δόπια ἀνήκε τὸ δαχτυλίδι αὐτό, θὰ παντρεύσταν μέσα στὸ χρόνο.

Τὰ κορίτσια τῆς Σουηδίας βάζουν στὴ σειρὰ ἐπάνω σ’ ἔνα τραπέζι ἔνα δαχτυλίδι, ἔνα νόμισμα καὶ μιὰ μάυρη κορδέλλα καὶ τὰ σκεπάζουν μὲ τρία δόμια φλυτζάνια. Καλούν κατόπιν ἔνα παιδάκι καὶ τοῦ λένε νὰ σηκώσῃ δποιο θέλει, ἀπὸ τὰ τρία φλυτζάνια. “Αν οπωρῇ ἐκείνο ποὺ κρύβεται τὸ δαχτυλίδι, σημαίνει δτὶ νέα, στὸν δόπιο ανήκει, θὰ παντρευτῇ μέσα στὸ χρόνο, ἔνα ἐκείνο ποὺ κρύβεται τὸ νόμισμα, δτὶ θὰ πάρῃ πλούσιον ἄντρα, καὶ δτὶ ἐκείνο ποὺ σκεπάζει τὴν κορδέλλα, δτὶ θὰ μείνη στό... ράφι!..

ΙΣΤΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Ο ΤΑΥΡΟΣ

Εἶχε θυγῆτης οὲ τόσες ταυρομαχίες, ώστε κι’ οὶ πιὸ ἀσπονδοὶ ταυρομάχοι ἀρχισαν νὰ τεθωνται καὶ νὰ τὸν φεύνται.

Τὸν ἄφησαν, λοιπόν, ἐλεύθερον νὰ τριγυρίζῃ στὰ λειτάδια, κι’ ὅταν τὸ γυναστρίπειρον νὰ κουτουλάῃ τὸ δέντρα, γιὰ νὰ διναμώσουν τὰ κέρατα του.

Κι’ ἔται ὁ ἄγριος αὐτὸς ταύρος στὸν ἐλεύθερον ἀγέρας ἔγινε πειοὶ ἀθλῶν σὰν ἔνα μικρὸ παιδί. Ξαφνιαζόταν καὶ φυσομανούση, μὲ τὰ μάτια γουρωμένα, δται μιὰ πεταλούδισα, πετῶντας ἀπὸ ἔνα γαϊδουράγκαθο, πήγαινε νὰ καθήση στὰ υγρά ρουθύνια του.

“Οταν τὸν βλέπαντε τῷρα πιειαὶ οἱ ταυρομάχοι δὲν τὸν κυτάζαν μὲ μάτι ἔχθρικὸ ἢ μὲ ζήλεια ὅπως ἄλλοτε, ἀλλὰ μὲ μιὰ στοργὴ ποὺ ἔμοιαζε μὲ λατρεία. “Ητανε πειά γ’ αὐτούς ὃ περίφημος ἀνίκητος ταύρος — ἔνα πλάσμα ιερό. Μά ξάφνουν ἔνα βράδυ ὃ ταύρος ἀρρώστησε.

“Ἐπεισε κοντά στὸ φράχτη ἐνὸς υποστατικοῦ καὶ ἀρχισε νὰ βογγάν...

Πήγαινε τότε πολλοὶ νὰ τὸν δοῦνε κι’ ὅλοι λυπήθηκαν, γιὰ τὴν γνωστὴ δράστωσι του, ποὺ κανένας κτηνίατρος, κανένας ἐμπιερικὸς ἀπὸ τὰ περίχωρα δὲν μπορούσε νὰ τὴν καταλάθῃ, καὶ νὰ λυτρώσῃ σπ’ τοὺς πόνους τὸ λεθεύτικο ζῶ...

Μιὰ μέρα ὅμως δὲ τρωστοὺς ταύρους φάνηκε πῶς πήγαινε καλύτερα. “Αν καὶ τρωμερὰ ἀδύνατος, ἄφησε νὰ τὸν δηγυγήσουν σ’ ἔνα χλοισμένο χωράφι. ὅπου ἔπεισε ἐξαντλημένος, μὲ τὴ γλωσσα σάτασπρη καὶ στεγνή, μὲ τὸ υποκόκκινο τρίχωμά του καταΐδρωμένο καὶ λερωμένο.

“Ἡ αὔρα γύρω του ἔκανε νὰ κυματίζουν τὰ σπαρτά, σάν λίμνη σμαραγδείνα. Τὰ ποιάκια πετοῦσαν παγυνιδίζοντας μὲ τοιρέις στὰ ἀνθισμένα κλαδιά.

Τὴν ὥρα αὐτὴ σ’ ὅλη τὴ φύσι, ζωντανά καὶ ἀψυχα, μιλούσαν μιὰ δική τους τραγυδιστὴ γλωσσα.

“Ἄταρδας φορές ἔσήκωσε ἀργά τὸ κεφάλι του καὶ μὲ τὰ ύγρα τρεμάμενα ρουθούνια του δομίστηκε τὸν ἀέρα.

Πέρα απὸ τὸ πυκνὸ δάσος τῶν αἰώνισθων δρυῶν ἐρχόντουσαν μύριες φωνές, πολυθύρουσα κελαϊδίσματα.

Πλησίασε τὸ γλυκούραγαμα.

Πέρα στὸν δρίζοντα ἡ σιλουέττες τῶν βουνῶν χρωματίστηκαν μαθίζες.

“Ἡ κοιλάδες, τὰ δάση, τὰ ρυάκια, τὰ ἀμπέλια, τὰ χρυσᾶ σπαρτά, ὅλες ἡ ὁμορφίες τῆς γῆς, τινάχτηκαν θαρρεῖς ἀπὸ τὸν ὄπιο τους καὶ γέλασαν, ἔνα γέλιο φωτεινό.

“Ἀπάνω στὰ φυλλώματα, τὰ δάκρυα τῆς νύχτας ἔλαμπουσάν σάν μαργαριτάρια.

“Ἡ φλύρες κι’ ἡ πολιέτες κι’ ἡ λεῦκες στὸ πέρασμα τοῦ διάστημα σιγά-σιγά πίσω δπά τὸ βουνά...”

Ο ταύρος στηκάθηκε ἀπότομος ἀπάνω.

Τένγισε τὴ ράχη τευ καὶ καμπύλωσε τὸ σκληρὸ σθέρκο του,

ὅπως ἄλλοτε στὶς ταυρομαχίες.

Τὸ στῆθος του ἐλεύθερο, γέμιζε ἀπὸ τὸν πρωτινὸ ἀέρα. Τὸ αἷμα του κυκλωφορούσα μὲ γρηγορόδα στὶς φλέβες του. Καὶ τὸ τρίχωμά του, ποὺ ἦταν τόσο ξεθωριασμένο καὶ λερό, ἐλαύπε τώρα μὲ μιὰ παραένη ζηηρότητα, σάν νεχεί τούρο.

Κι’ δεν αναγεννημένος ταύρος, ἀφοῦ μουγκάνισε καὶ φρούμαξη χρωματίσαν δυοτρεπες φορές, ὕρμησε τρέχοντας μέσα στὸν περιβολεό του, καὶ ἀκτινοβόλος στὸν ούρανό. Χύμησε ἐναντίον του δηστρου τῆς ήμέρας, παίρνοντάς το γιὰ κόκκινο πανί ταυρομαχίας, ἔτοιμος νὰ τὸ κουτουλήσῃ...

“Ωρμησε τρομερός, ἀκράτητος...” Εκαμε μερικούς πήδους κι’ ἀξαφνα σωριστηκε κάτω νεκρός!..

ΞΕΝΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Τὰ λόγια μοιάζουν μὲ πουλιά, ποὺ δὲν μπορεῖς νὰ τὰ πιάσῃς ἀμά σοῦ φύγουν.

Ρωσική

“Ο ποιος χάνει τὰ χρήματά του, χάνει πολύ, οποιος χάνει τοὺς φίλους του, χάνει περισσότερο. Κι’ ἐκείνος ποὺ χάνει τὸ θάρρος του, χάνει τὰ πάντα. Ι σπανική

